

Kommunal- og distriktsdepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Oslo, 10.06.2024
Vår ref. 24/1053-10
612.0/MAN1
Deres ref. 24/1198

Att:

Høring - Nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet

LO Norge viser til forslag til nye statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, som ble sendt på høring av Kommunal- og distriktsdepartementet den 13. mars 2024.

LO er i hovedsak støttende til forslaget til de reviderte planretningslinjene for arealbruk og mobilitet. Det er positivt at retningslinjene har som formål å fremme et lavutslippssamfunn gjennom utviklingen av bærekraftige, kompakte og attraktive byer og tettsteder. LO mener at formålet i de reviderte planretningslinjene likevel bør spesifisere enda tydeligere at samordningen av bolig-, areal-, og transportplanleggingen må sikre at samlet arealbruk og arealbruksendringer nasjonalt skal foregå innenfor de rammene som settes av de nasjonale målene for utslippsreduksjoner, vern og restaurering av natur.

Entydige retningslinjer gjør saksbehandlingen mer effektiv og tydelig, og bidrar til å forenkle oppfølgingen av planretningslinjene i de enkelte kommunene. LO mener derfor at formuleringer i planretningslinjene som legger opp til at kommunen «bør» gjennomføre vurderinger, derfor bør erstattes med «skal» der hvor det er formålstjenlig.

LO støtter at fortetning fremfor utbygging av nye arealområder skal prioriteres i by- og distriktsutvikling. Kommunene må samtidig sørge for gode bomiljøer og områder slik som parker, oppholdsarealer og sosiale møteplasser. Dette bør konkretiseres i planretningslinjene.

LO mener det under generelle bestemmelser mangler et avsnitt om sirkularitet. Ved fortetting, transformasjon og utvikling av nye områder, - ved all byggeaktivitet i norske kommuner - bør planretningslinjene stille mye tydeligere krav til at det brukes gjenbrukte varer og materialer i byggeprosjekter, at de byggene som bygges i dag kan gjenbrukes i fremtiden, samt at det bygges for å leve lenge.

LO støtter målet om å begrense transportbehovet så langt det lar seg gjøre. Likevel er det forventet at transportbehovet vil øke i samfunnet, og at planretningslinjene må ta høyde for å tilpasse og styrke kollektivtilbudet og rutetilbudet der hvor det er nødvendig. Dette må baseres på hvor arbeidsplassene etableres og arbeidstakeres behov.

Byområdene vokser, og målet om nullvekst i biltrafikk betyr at det må arbeides for at transportbransjens behov ivaretas i byutvikling. Det er i dag utfordringer knyttet til manglende sikkerhet og tilrettelegging for varetransport og varelevering. I senere tid har det vært flere ulykker knyttet til for dårlig tilrettelegging for varelevering i byer og tettsteder. I planretningslinjene bør det derfor inntas en ordlyd som skal legge til rette for sikker varelevering, spesielt i byområder, men også i forbindelse med utvikling av boområder. Det er også viktig for å sikre trafiksikkerhet for gående og syklende.

Retningslinjene må også i større grad ta hensyn til trafiksikkerhet for sjåførere og passasjerer. Veiledningen burde inneholde retningslinjer om tilstrekkelig veibredde som gir rom for vegskulder og sikkerhetssoner, og

etablering av døgnhvileplasser for tungtransporten med tilgang til ladeinfrastruktur og fyllestasjoner for nullutslippsdrivstoff.

For å sørge for at disse oppdaterte planretningslinjene blir etterfulgt er det viktig å sikre kompetanse blant lokale beslutningstakere og kommuner i Norge, samt å sørge for at kommunene har tilstrekkelig med ressurser til oppfølgingen. LO mener at myndighetene bør oppfordre til, og legge til rette for at de kommunene som ønsker kan gjennomføre en «planvask» for å gjennomgå eksisterende arealplaner, og oppdatere dem ut ifra de nye og oppdaterte planretningslinjene.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Are Tomasgard
(sign.)

Kenneth Sandmo
(sign.)

Saksbehandler: Margit Norheim Lindgren

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.